

ERFARINGSRAPPORT

for

Projekt NOITARGETNI -

Omvendt Integration

og

STAFET TIL FORÆLDRE I HELE DANMARK

Perioden 1. september 2004 - 1. januar 2006

Erfaringer fra forløbet omkring projektets opstart og udvikling

www.brugfolkeskolen.dk

Titel

Stafet til forældre i hele Danmark

Udgivet af

Forældreforeningen Brug Folkeskolen på Nørrebro

Udarbejdet af

Nina Lund-Andersen i maj 2006

(Formand 2003-2004 og Projektleder 2004-2005)

Trykt af

COMBIPRINT, juni 2006

Forside

Tidligere Uddannelses- og Ungdomsborgmester Per Bregengaard puster ild ved foreningens første aktionsdag i september 2003

(Foto: Nina Lund-Andersen)

Se også www.brugfolkeskolen.dk, hvor du kan finde supplerende læsestof.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	1
FORMÅLET MED DENNE RAPPORT	2
BEVILLINGER	2
NYT PROJEKT / FORLÆNGELSE AF PROJEKTET FRA 1. JANUAR 2006	2
EKSTERN EVALUERING	2
PROJEKTETS SIDSTE 6 MÅNEDER	3
LØN OG ANSÆTTELSE, KONTOR OG IT	3
DET HAR VI LÆRT	4
... OM AT STIFTE EN FORÆLDREFORENING OG SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF BYDELEN	4
... OM AT TACKLE SKOLERNES FORSKELLIGHED FORSKELLIGT	5
... OM AT PRÆGE DEN POLITISKE DAGSORDEN	7
... OM AT GÅ I DIALOG MED FORVALTNINGEN OG SKOLELEDERNE	8
... OM AT KOMMUNIKERE MED FORÆLDRE OM SKOLEVALG	8
... OM AT GØRE FRIVILLIGT ARBEJDE TIL LØNNET ARBEJDE	10
... OM AT OPTRÆDE I MEDIERNE	11
STAFET TIL FORÆLDRE LANDET OVER	12
BILAG	17

Introduktion

Danske forældres fravalg af den lokale folkeskole på Nørrebro i København har den konsekvens, at flere folkeskoler på Nørrebro har en elevsammensætning hvor over 50 % af eleverne er tosprogede. En enkelt skole har endda over 95 % tosprogede elever. Over 50 % af de etnisk danske forældre vælger folkeskolen fra, og indskriver deres børn i private skoler.

Set i et integrationsperspektiv forhindrer netop de danske forældres fravalg at områdets tosprogede børn får mulighed for at gå i skole sammen med danske børn. Dermed fratages de den mulighed for gensidig integration, som en blandet elevsammensætning giver.

I foråret 2002 var vi en gruppe forældre som besluttede at gøre noget ved det. Bakket op af skolelederne på Rådmandsgades og Sjællandsgades Skoler lykkedes det i marts 2003 at stifte en forældreforening. Medlemmerne er forældre fra hele bydelen og forældre fra skolebestyrelserne fra næsten alle bydelens 8 skoler.

Forældreforeningen vedtog som formål at arbejde for en elevsammensætning som afspejlede befolkningssammensætningen i lokalområdet. Herefter rettede vi vores energi i to retninger: Opad mod kommunens ansvarlige politikere, med krav om fordelingspolitik, handling og resultater og ligeud mod andre forældre som, ligesom os, havde mulighed for at gøre noget aktivt selv ved at bruge folkeskolen på Nørrebro. I juni 2004 modtog vi Københavns Kommunes Integrationspris for arbejdet sammen med en check på 50.000 kr.

Udfordringerne viste sig hurtigt at være store og arbejdskrævende og allerede et år efter den stiftende generalforsamling vurderede generalforsamlingen, at de opgaver, vi havde påtaget os at løse, var så store, at der måtte skaffes lønmidler til indsatsen. Vi formulerede et projekt med ansættelse af to projektmedarbejdere, som skulle stå for at koordinere det frivillige netværksarbejde, etablere forældre-netværk, formidle viden om forældreforeningens arbejde, stå for alt det papirarbejde som holder frivilligt arbejde i gang osv. Vi ansøgte Københavns Kommune og Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration. De bevilgede tilsammen midlerne til et opstartsprojekt af 1½ års varighed.

Formålet med denne rapport

Denne rapport er den afsluttende erfaringsopsamling til Ministeriet for indvandrere, flygtninge og integration for hele projektperioden, som redegør for, hvor langt vi er nået, og hvad vi som forældre har lært om vores muligheder for at påvirke udviklingen på skolerne i vores bydel. Rapporten opsamler erfaringer fra den 1½-årige projektperiode. Hvad var intentionen? Hvilke overvejelser har vi gjort os? Hvad har vi lært?

Rapporten er også tænkt som en stafet til andre forældre i andre kommuner: Hvad skal der til, for at den bevægelse, der er i gang på Nørrebro, kan sprede sig til resten af landet? Vi håber, at andre forældre får ”blod på tanden” og bruger ideerne til at starte lignende initiativer landet over.

Bevillinger

Projektperioden løb oprindeligt fra 1. september 2004 til 31. december 2005. Grundet alvorlige forsinkelser i regnskaberne pga. rod i lønudbetalingerne fra Københavns Kommune v/Accenture er der givet forlængelse for bevillingerne, så de kan afsluttes pr. 1. juni 2006.

Der er bevilget 600.000 kr. fra ”Forældreuddannelsespuljen” i Ministeriet for Indvandrere, flygtninge og integration og 500.000 fra Økonomiforvaltningen og 50.000 kr. fra Ungdoms- og Uddannelsesforvaltningen i Københavns Kommune.

Nyt projekt / forlængelse af projektet fra 1. januar 2006

Ved budgetforhandlingerne i september 2005 besluttede politikerne i Københavns kommune at bevilge 1,1 mio. kr. om året til fortsættelse af projektet.

Ekstern evaluering

I juni 2005 udarbejdede Dorthe Marie Degn en ekstern evaluering af projektets metoder og foreløbige resultater. Den eksterne evaluering kan downloades på forældreforeningens hjemmeside www.brugfolkeskolen.dk. Evalueringen afsluttedes inden projektperiodens udløb og dokumenterede erfaringer, metoder og resultater for projektets første 10 måneder. Evalueringen bygger på kvalitative interviews med personer, som har været involveret i processen. Baggrunden for den tidlige evaluering var ønsket om at fortsætte projektet og nødvendigheden af at fremlægge dokumentation for dets værdi i forbindelse med ansøgning om fuld kommunal finansiering i fremtiden.

Projektets sidste 6 måneder¹

Efter afsluttet evaluering fortsatte projektet projektperioden ud. Vi blev opfordret til at søge om penge – kommunen ville gerne bakke op, og vi indsendte derfor fornyet ansøgning til de budgetfor-handlende parter og blev skrevet ind i budgetaftalen for 2006.

Siden evalueringen i juni 2005 er antallet af deltagere i forældrenetværkene vokset støt. Ved projektperiodens udløb i december 2006 fordelte netværkene sig således:

2006	103 børn	44 (juni 2005)
2007	58 børn	24 (juni 2005)
2008	46 børn	15 (juni 2005)
2009	17 børn	3 (juni 2005)
2010	13 børn	2 (juni 2005)
2011	5 børn	0 (juni 2005)

Forældrenetværkene fordeler sig på alle folkeskolerne på Nørrebro. Dog med den undtagelse at en af skolerne kun har 1 deltager i forældrenetværk. Som ovenstående tal viser, er deltagerantallet både 2- og 3-doblet i efteråret 2005. Begrundelsen er, at netværkene virker, og at sneboldeffekten er trådt i kraft. 1 bliver til 2, og 2 bliver til mange. Som eksempel kan nævnes en kommentar fra en far til en anden på hjemmesidens ”tip en ven” - funktion. Han skrev følgende besked: ”... så er der et lys for enden af tunnelen” og videresendte en blanket til forældrenetværkstilmelding.

I efteråret 2005 er afholdt en række møder og udsendt nyhedsbreve mv. For en liste over disse aktiviteter, se bilag.

Løn og ansættelse, kontor og IT

For at undgå at drukne i administrative opgaver, besluttede vi at finde en administrator til projektet. Sekretariatet for kvarterløft i Nørrebro Park overtog pr. 1. september bevillingen fra Integrationsministeriet og påtog sig ansvar for ansættelsesforhold. Kvarterløft stiller lokaler til rådighed for kontor samt indkøb og service i forhold til IT, telefon og hjemmeside.

¹ Dette skal ses som en fortsættelse af den evalueringsrapport, som afsluttedes i juni 2005.

Det er aftalt, at en betingelse for ansættelse i projektet er, at man har børn på en af Nørrebros folkeskoler. De ansatte er alle ildsjæle, som har lagt mange frivillige kræfter i arbejdet.

Der har i projektperioden været ansat 5 forskellige forældre i projektet:

- *Projektleder Nina Lund-Andersen*
01.09.04 - 28.02.05 og 01.03.05 - 31.12.05
Nina er flyttet ud af København og har opsagt sin kontrakt med virkning fra 01.10.06
(Mor til et barn, der gik på Sjællandsgades Skole)
- *Projektmedarbejder Solvejg Petot*
12.09.04 - 28.02.05
Solvejg har været på barsel, er netop genansat og starter i det nye projekt pr. 01.06.06
(Mor til et barn på Blågårdskolen)
- *Projektmedarbejder Suzann Buus*
Suzann sagde op, da hun flyttede til Sydsjælland i oktober 2005
(Skolebestyrelsesformand, Stevnsgades Skole)
- *Projektmedarbejder Ulla Skanning*
(Medlem af skolebestyrelsen på Blågårdskolen)
- *Projektleder Mette Kirk*
Mette var konstitueret projektleder i efteråret 2005 og er ansat i det nye projekt pr. 01.01.06
(skolebestyrelsesformand, Hellig Kors Skole, formand for Forældreforeningen Brug Folkeskolen 2004-2005)

Det har vi lært ...

... om at stifte en forældreforening og samarbejde på tværs af bydelen

Der har ikke været tradition for et samarbejde mellem forældre fra forskellige skoler på Nørrebro. Under stiftelsen af foreningen og i hele samarbejdsprocessen har vi ofte debatteret fordele og ulemper ved at deles om ideer, viden og problemer. Forældreforeningen er åben for alle interesserede, men typisk er medlemmerne også medlem af en skolebestyrelse, hvilket naturligt giver dem en særskilt interesse for deres "egen skole". Dette har givet anledning til en livlig debat og ind i mellem uoverensstemmelser, men det har også medført større forståelse for naboskolerne at lære forældrekolleger at kende og udveksle viden og erfaringer. Vores samarbejde på tværs af Nørrebros skoler har gjort foreningens medlemmer til talsmænd for forældre i hele bydelen. I stedet for kun at kæm-

pe for vores egen skole er det blevet en kamp for bydelens fælles sag og med generel betydning for samfundsforhold i øvrigt.

... om at tackle skolernes forskellighed forskelligt

Det er projektets mål at bakke op om samtlige Nørrebro-skolers elevtilgang, men der har været forskellige niveauer i måden, vi er gået til sagen på. Man kan groft sagt inddele Nørrebro-skolerne i fire grupper:

1. Nogle skoleledere arbejdede allerede hårdt for at ændre deres elevsammensætning ved at øge antallet af børn med etnisk dansk baggrund, men har ikke ressourcestærke forældre nok til at gennemføre opgaven.

Det er især i forhold til disse skoler, at projektet har kunnet gøre en forskel. Dels ved at projektmedarbejderne har bidraget til det netværksskabende arbejde ved deltagelse i møder og administration af netværkslister, dels ved at opmuntre de sparsomme kræfter og motivere til fortsættelse af arbejdet.

2. På andre skoler er man bevidst om problemet og har for længst organiseret forældrene, så de laver opsøgende arbejde i børnehaverne og bevidst hjælper med til at styrke skolens image udadtil.

Her er udfordringen forbundet med en vis ydmyghed i forhold til at undgå at blande sig for meget der allerede er godt i gang samtidig med at vi har forsøgt at finde andre måder at hjælpe til på. Vi har holdt flere møder med disse skolers forældre om hvad vi kunne bidrage med. En af tingene er den brede formidling af skolernes gode initiativer for at bakke op om skolens image. Dette kan eksempelvis gøres via det trykte nyhedsbrev eller med pressemeddelelser som fremhæver skolen som et godt eksempel i bydelen. Desuden har vi administreret lister over forældre-netværk. Vores største ressource i forhold til denne gruppe har i projektperioden været det samarbejde, foreningen kunne tilbyde med andre forældre både pga. muligheden for at sammenligne sig med andre, og fordi samarbejdet i sig selv formidler de ressourcer, som en sådan skole har.

3. På et par af skolerne har vi holdt møder med skolelederne og konstateret, at de ikke mente, at det var et problem, at deres skoler stort set ikke havde elever med etnisk dansk baggrund. Holdningen har været, at opgaven var ”at lave en skole for de børn der var”. Erfaringen har vist, at forældre fra skolebestyrelserne på disse skoler har engageret sig stærkt i forældrenetværket og arbejdet bevidst på at ændre holdningen. Disse forældre har udtrykt behov for den opbakning og støtte, der ligger i at være med i et samarbejde med forældre fra andre skoler.

Fra projektets side har vi fundet det naturligt at forholde os spørgende til denne gruppe af skoler i håbet om at sætte refleksioner i gang hos skolelederne, som med tiden åbnede for nye udviklingsmuligheder. Den almindelige debat i aviserne har generelt præget holdningerne i denne gruppe af skoler, og vi har oplevet øget vilje til at overveje nye måder at gøre tingene på.

4. På et par af skolerne er befolkningssammensætningen i skoledistrikterne overvejende etnisk dansk, og skoleledere og skolebestyrelser fandt ikke i projektperioden særlig grund til at bruge kræfter på forældrenetværk. Disse skoler har desværre vist ret lille interesse for et samarbejde på tværs.

Det er forældreforeningens opfattelse, at denne gruppe svigter bydelssamarbejdet ved ikke at tilbyde deres ressourcer til de øvrige skoler. Projektet har løbende på det kraftigste opfordret disse skoler til også at deltage i samarbejdet. De har jo som beboere i bydelen en interesse i, at hele bydelen løftes samlet og ved at samarbejde kan de være med til at skabe bedre lokalmiljø sideløbende med, at de beskytter udviklingen på deres egen skole så fordelene ved deres egen skole ikke sættes over styr.

Med i debatterne om elevfordeling har naturligt været diskussionen om skoledistrikternes befolkningssammensætning, og mange af de forældre, som kommer fra skoledistrikter med mange tosprogede børn, har gjort opmærksom på muligheden for en mere ”retfærdig” fordeling. Det har også her vist sig, at forældre fra skolebestyrelserne på den gruppe af skoler, som har underskud i forældreressourcerne, ser en stor fordel i at samarbejde med forældreforeningen og projektet.

... om at præge den politiske dagsorden

Den debat, der har været i gang sideløbende med dannelsen af forældreforeningen Brug Folkeskolen på Nørrebro, har udfordret politikerne i København på tværs af partipolitiske skel. Vi har fra begyndelsen gjort det klart, at vi mente, at det store fravalg af folkeskolen skyldtes, at elevsammensætningen var skæv, og at skoler med mange tosprogede børn udgjorde den største udfordring. Vores direkte udmelding blev modtaget med nogen modstand fra Københavns Rådhus. Borgmesteren på området frygtede amerikanske tilstande med elever af anden etnisk herkomst i busser på vej ud af København og Uddannelses- og Ungdomsudvalget foreslog, at det var skolerne, der burde forandres og udvikles, så de virkede mere tiltrækkende på forældrene. Man ville indføre ”magnetskoler” med særlige fagprofiler, som skulle tiltrække de kritiske forældre. Vi mødte en høj grad af erkendelse af, at skolerne nok ikke var gode nok, men skepsis i forhold til vores forslag om, at man kunne styrke skolernes image ved at være mange nok til at mane de ofte falske rygter i jorden. Vores udmeldinger om fordelingsproblematikken tog udgangspunkt i vores egne erfaringer, og hvad vi hørte fra forældre i lokalområdet. Vi besluttede, at tingene måtte siges ”som vi oplevede dem og uden for mange omsvøb”, og dette kom til at skubbe til nogle tabuer i den politiske debat.

Ved at tage udgangspunkt i vores eget barns behov og vores egen skoles udfordringer, blev integrationsproblematikken virkelighedsnær. Da forældre fra flere skoler markerede sig sammen gjordes udfordringen til et generelt problem i bydelen, som mange borgere ønskede handling på - ikke bare for vores egen skyld, men for integrationen i et samfundsperspektiv. Vores indlæg i debatten var en slags ekspertudsagn, og politikere af alle partifarver begyndte med tiden at interessere sig for os.

Vores hypotese, om at andelen af tosprogede elever var den største udfordring for folkeskolerne på Nørrebro, understøttes af en undersøgelse udarbejdet af Megafon for Københavns Kommune i 2005. Den viser følgende:

”De vigtigste argumenter for ikke at vælge folkeskolen:

- 1. For mange tosprogede*
- 2. For mange socialt belastede*
- 3. Bekymringer om barnets tryghed, trivsel, faglige udvikling og netværk af venner*
- 4. Bekymrede for at alle ressourcer går til de svage/2-sprogede*
- 5. Rygter om konkrete hændelser eller forhold på den enkelte skole*

De fleste fravælgere ville faktisk gerne bakke op om den lokale folkeskole. De kan godt lide folkeskolen og det, den står for.”

... om at gå i dialog med forvaltningen og skolelederne

Forvaltningen og skolelederne er som embedsmænd underlagt byens politiske dagsorden. Det syntes at skabe en del forvirring i embedsværket, da vi som forældreforening stillede forslag om et lønnet projekt og hævdede, at vi kunne supplere deres indsats med et forældrerettet tiltag. Der var to retninger i vores udspil. Den ene var, at vi som brugergruppe grundlæggende var utilfredse med den etnisk skæve elevfordeling og kritiserede vores kommune for ikke at have vilje til at løse problemet. Dette skabte naturlig irritation i embedsværket, som syntes at opfatte os som utilfredse kunder. Den anden retning i vores udspil var vores opfordring til forældre om at vise medansvar og engagere sig ikke blot i deres eget barn, men i den samfundsmæssige udfordring, som Nørrebro stod overfor. Her optrådte vi ikke længere som utilfredse kunder men som ressourcefulde bidragydere til vores kommune. Det gik undervejs op for os, at vi måtte adskille kritikken fra vores vilje til at samarbejde, og så lykkedes det at overbevise om vores samarbejdspotentialer og -vilje. Projektet blev på denne måde en brobygger mellem forældre og embedsværk med et begyndende samarbejde, som synes at være en fordel for begge parter.

... om at kommunikere med forældre om skolevalg

Som forældre er vi konstant i kontakt med andre forældre, og der snakkes meget om skolerne. Det frie skolevalg bliver påvirket af de gode og dårlige historier, vi fortæller hinanden, og det er svært for den enkelte forælder at vurdere, hvad der faktisk er sandt, og hvad der ikke er belæg for. I vores opsøgende arbejde er vi ofte stødt på forældre, som aldrig har sat deres ben på en folkeskole i bydelen, men som alligevel kan fortælle skræmmende historier om, hvor galt det står til. Vores samarbejde på tværs af skolerne har været en stor fordel i denne sammenhæng, fordi den viden, vi har opbygget om skolerne, kan hjælpe til at nuancere billedet og ofte være med til at aflive nogle af myterne.

Det er netop det, at vi selv er forældre, der bruger folkeskolen, der gør, at vi kan møde andre forældre ”i øjenhøjde”. Hvis vi ikke selv havde erfaring med skolerne, ville vores argumenter miste legitimiteten. Ved at optræde som repræsentanter for forældre, der bruger folkeskolerne, inviterer vi de

nye forældre indenfor i et fællesskab, som de kan vælge at identificere sig med. Denne følelse af ”vi” og ”os” er nødvendig for at danne et forældrenetværk.

Aktiviteter

Skolevalget er frit i Danmark, og man kan egentlig ikke blande sig i andres skolevalg. Det har vi alligevel følt var nødvendigt. I kommunikationen med forældrene har vi benyttet os af følgende aktiviteter ...

Aktionsdag

Aktionsdagen var den første aktivitet, vi indførte i forældreforeningen. Formålet er at skabe opmærksomhed hos forældrene og gerne gennem den lokale presse. Der har hvert år i september været afholdt en aktionsdag på pladser i bydelen, hvor skolebestyrelsesmedlemmer, kontaktforældre, lærere, skoleledere m.fl. har delt flag og balloner ud til forbipasserende og åbnet dialog med forældre til mindre børn omkring, hvor deres børn skal gå i skole.

Hvert år i maj har der været afholdt aktioner i forhold til udflytterbørnehaverne (som typisk tiltrækker mange etnisk danske børn). Ved disse aktioner har hovedformålet været at indsamle e-mail-adresser for bagefter at kunne vende tilbage til forældrene og tilbyde dem at deltage i netværksarrangementer.

Hjemmeside

Forældreforeningen har en velfungerende hjemmeside hvor man kan hente informationer, rapporter, avisudklip m.m. Man kan desuden tilmelde sig forældrenetværk, ”tippe en ven” og tilmelde sig det elektroniske nyhedsbrev. Projektmedarbejderne vedligeholder siden.

Folder om forældreforeningen

En folder fortæller om formålet med foreningen og begrundet anbefalingerne om at bruge folkeskolen. Folderen uddeles ved aktioner og ligger desuden fremme på biblioteker og skoler.

Elektronisk nyhedsbrev

Via mailinglister har vi jævnligt udsendt et elektronisk nyhedsbrev med information om, hvad der sker i forældrenetværkene, på skolerne osv. Det elektroniske nyhedsbrev er en effektiv måde at sætte en historie i omløb på, og ved at sende nyhedsbrevene til interesserede journalister gælder de samtidig som pressemeddelelser.

Trykt Nyhedsbrev

Der er udkommet 3 trykte nyhedsbreve i projektperioden. Nyhedsbrevene er tænkt som små aviser, som bringer artikler om skolevalg og om udvikling på skolerne. De trykte nyhedsbreve uddeles i forbindelse med aktionsdage eller lægges ud til forældre via børnehaverne.

Opsøgende møder i børnehaverne

I oktober og november afholder børnehaver gerne møder om skolevalg for forældre til børn i den skolepligtige alder. På disse møder har vi mulighed for at præsentere vores sag og gå i dialog med forældrene mht. rygter og kritik. Fordi vi også er forældre, der har taget det svære valg, og fordi vi ikke lægger skjul på, at vi kun vil acceptere skoler med stor tryghed og høj faglighed, kan vi med god samvittighed fortælle om, hvordan vi oplever det.

Netværkslister og netværksmøder

Forældrenetværk dannes i forhold til de enkelte skoler og for hver enkelt årgang. Kommende elever helt ned til nyfødte børn står på listen. Projektmedarbejderne har brugt en stor del af tiden på at organisere lister med telefonnumre, e-mailadresser og fødselsår for hvert enkelt barn i netværkene. Op til indskrivning på skolerne kontaktes personer fra netværkene, og der arrangeres netværksmøder på skolerne, i børnehaver osv. Ved disse uformelle møder får forældrene mulighed for at lade deres tvivl komme til udtryk og stille spørgsmål til forældre, som kender skolen og har mærket tvivlen på egen krop. På møderne er det vigtigt, at alle får lejlighed til at præsentere sig. Det at lære hinanden at kende lidt efter lidt giver tryghed og skaber tillid til, at gruppen sammen kan skabe trygge forhold for den kommende børnehaveklasse.

... om at gøre frivilligt arbejde til lønnet arbejde

Med bevillingerne til løn til nogle af de frivillige faldt der ro over de frustrationer, som var opstået i løbet af foreningens første år, og som truede med at føre til nedlæggelse af foreningen. Vi oplevede, at vi var med til at løse et stort problem, som egentlig var kommunens ansvar, og som tog utrolig megen tid og kræfter. De lønnede medarbejdere stod herefter for mødeindkaldelser, referater, nyhedsbreve, hjemmeside, koordination af netværk og organisering af netværksmøder.

Det kan være svært at balancere mellem på den ene side at påtage sig de kedelige eller tidskrævende opgaver og på den anden side holde de frivillige kræfter i gang ved hele tiden at give plads til, at de også tager initiativer og bakke op om deres ideer. Fordi projektmedarbejderne indtil nu alle har væ-

ret tidligere frivillige, har det været naturligt, at de har udtalt sig på lige fod med de frivillige udadtil. For at undgå en alt for ensidig beslutningsgang har det været vigtigt at skille formandsposten fra stillingen som projektleder.

... om at optræde i medierne

Pressen har taget godt imod vores historie og gjort os til en slags ”hverdagshelte” i lokalområdet. Vi blev de heltmodige forældre, som gjorde op med myter og fordomme endda på en måde, som ikke kun var selvopofrende og politisk korrekt, men som faktisk tog hensyn til vores egne børn. Vores samarbejde på tværs af Nørrebros skoler har gjort foreningens medlemmer til talsmænd for forældre i hele bydelen. Medierne har typisk brugt en enkelt families skolevalg som eksempel, når de skulle belyse den generelle problemstilling i bydelen. Projektet er blevet brugt flittigt af journalister til at skabe kontakt og finde disse cases frem. Med vores kendskab til forældre på alle skolerne har vi lagt vægt på at nuancere medie billedet af Nørrebros skoler. Gode tiltag og succes historier fremhæves i stedet for at drukne i pessimistiske fortællinger om fravalget af Nørrebros ”sorte skoler”.

Forældreforeningen har som princip besluttet at være rummelig overfor de mange forskellige holdninger, som kommer til udtryk, når individer i en forening udtaler sig i medierne. I praksis har det betydet, at vi ikke altid var enige om detaljerne i alt, der blev sagt. Til gengæld har debatten været en konstant proces både internt i foreningen og eksternt i medierne.

Stafet til forældre landet over

Projekt NOITARGETNI har sat bevægelse i den omvendte integration i København.

Vi håber, at vores erfaringer kan bruges af andre forældre, så bevægelsen kan vokse ude i landet. Herunder følger nogle informationer og gode råd, som kan være gode at have med, hvis stafetten skal gå videre. Det er vores erfaring, at skoler, der når op over 30-50 % tosprogede elever, kan have svært ved at tiltrække de etniske danske børn. Når den procentvise andel af etnisk danske elever i en folkeskole er mindre end andelen af danske børn i skoledistriktet, er der behov for at vende udviklingen.

Værd at vide om omvendt integration

Det er danskerne der skal integreres!

Det giver mening at tale omvendt integration, når det er danskerne og ikke indvanderne, der skal integreres. Ideen er, at danskerne skal samles i netværksgrupper og sammen vælge folkeskoler med mange tosprogede børn og dermed skabe et blandet elevgrundlag til fordel for den gensidige integration, som er en af folkeskolens opgaver. Man kan sige, at hovedformålet er at ”arrangere mødet”. Der ligger naturligvis en stor forældreopgave også i den gensidige integrationsproces, når skoleåret starter. Denne opgave kan være svær at indeholde i det omvendte integrationsprojekt, men opmærksomheden bør løbende rettes mod at holde forældrenetværkene åbne for alle og undgå tendenser til klikedannelse.

Det handler om tillid og tryghed!

At opfatte danske forældre og børn som en minoritet, der skal integreres i skoler med mange tosprogede, kan fremkalde en del undren. De fleste mener, at deres skolevalg er en privat sag, og det kan virke stødende at blive opfordret til at tænke sit 5-6-årige barn ind i en bredere integrations-sammenhæng. Netop fordi forældre aldrig ønsker at ”ofre” deres barn, er det nødvendigt at integrationsprojektet ikke er et argument i sig selv, men at tryghed og tillid til skolens faglighed, konflikt-håndtering og sociale liv bliver det, der får forældrene til at vælge folkeskolen til. Forældrenetværket kan allerede inden skolestart samarbejde med skoleledelsen og skolebestyrelsen om at sikre, at denne tryghed er til stede.

Udviklingen skal vendes ”nedefra”!

Det tager tid at vende udviklingen på en skole, fordi man er tvunget til at starte fra bunden (børnehaveklassen) og arbejde sig opad år efter år. Sandsynligheden for at man kan få børn i f.eks. 5. klasse med på ideen om at skifte skole i flok er lille, og vi må derfor væbne os med tålmodighed og håb.

TRIN 1: Forudsætninger for at en udvikling kan vendes

1. Find din lokale skoles potentiale(r)!

Der vil altid være nogle uudnyttede potentialer. Det kan være ledelsen, lærerne, faciliteterne eller fagligheden. Mindst ligeså vigtigt er engagerede forældre, viljen til et godt forældre-samarbejde, åbenhed overfor konstruktiv kritik og lyst til at udfordre mulighederne i folkeskoleloven med henblik på nyskabelse og udvikling. En kombination af disse kan blive grundlaget for en succes.

2. Se dit lokale skoledistrikt efter i sømmene og undersøg om kommunen har en fordelingspolitik!

Alle husstande hører til et skoledistrikt og en folkeskole i kommunen. Befolkningssammensætningen i skolens distrikt er af afgørende betydning for, om der er potentiale til at skabe omvendt integration. Vi kan som forældre opfordre til, at politikerne via skoledistrikterne sikrer, at skolernes rekrutteringsgrundlag giver mulighed for en etnisk blandet elevsammensætning. Man kan godt forsøge at rekruttere børn fra andre skoledistrikter til forældrenetværk, men det kan nemt opfattes som illoyalt og gavner sjældent samarbejdet. Hvis kommunen ikke har en fordelingspolitik, kan man spørge, om den er på vej.

3. Træd i karakter som borger, vælger og forælder!

Nogle kommuner har en klar politik på integrationsområdet, som også omfatter elevsammensætningen i skolerne. I disse kommuner arbejder skolerne måske allerede med tiltag. Forældrenes indsats kan supplere den kommunale indsats med noget helt unikt, fordi vi selv er en del af historien og kan agere i ”øjnehøjde” der, hvor problemet udspiller sig. I forhold til andre forældre, er vi ligestillede. Vi forstår hinandens bekymringer, og der bliver lyttet intenst, når vi fortæller om vore egne erfaringer med de skoler, vores børn går i.

For de kommunale politikere er forældrene vælgere, der kan stille krav og komme med forslag. Hvis dette gøres i kombination med, at vi engagerer os og ansvarligt er med til at vende udviklingen, lytter de fleste politikere gerne. Det er meget tidskrævende at opsøge forældre og tale for den omvendte integration. En vis stædighed og tro på, at arbejdet vil give de ønskede resultater, er derfor ikke til at undvære. Man kan sige, at det hjælper at have ”den fornødne mangel på respekt for kendsgerningerne”, især når potentialet synes at være meget lille.

TRIN 2: Før I vender udviklingen

1. Etablér en platform for forældresamarbejde!

Hvis der er flere skoler i samme lokalområde, som har svært ved at tiltrække områdets etnisk danske børn, kan det være en fordel at etablere et samarbejde mellem forældre i området. Dette kan gøres ved at invitere lokale forældre til et debattmøde. Lokale forældre kan kontaktes via børnehavernes bestyrelser eller via skolebestyrelserne, men man kan også bruge sit netværk på legepladsen, i andelsboligforeningen eller lignende. Også de skoler, som ikke har problemer med at tiltrække elever, bør inviteres til at samarbejde. De har måske gode erfaringer, de vil dele ud af.

Husk ved 1. møde

- Udsend en dagsorden og en forklaring på hvad mødet drejer sig om.
- Et forslag kan være at I stifter en forening – uddel evt. et udkast til vedtægter (Der kan hentes inspiration hertil på www.brugfolkeskolen.dk).
- Send en adresseliste rundt, så I sikrer, at I kan kontakte folk igen
- Lad de fremmødte præsentere sig, så I begynder at lære hinanden at kende. Lad også folk fortælle lidt om, hvordan de ser problemet.
- Meld dig/jer som midlertidig tovholder og kontaktperson, så der ikke opstår tvivl om, hvem der indkalder til det næste møde.

2. Formulér et fælles budskab / jeres målsætning for arbejdet!

Ved at formulere et enkelt budskab (f.eks.: Brug Folkeskolen i Næstved!) sikres enigheden om det, I mødes om, nemlig én bestemt sag. Efterhånden vil det vise sig, at I kan have ligeså

mange forskellige holdninger til, hvordan målet nås, som I er fremmødte. Med et enkelt formål kan uenighederne bedre rummes, så de fælles kræfter udnyttes bedst muligt.

3. *Søg penge til tidskrævende arbejde!*

Der findes både private fonde og offentlige puljer som kan søges, hvis opgaven viser sig at være for tung til, at I kan magte den på frivillig basis. I kan få gode ideer og inspiration til projektudvikling og ansøgninger ved at ringe til Forældreforeningen Brug Folkeskolen på Nørrebro.

TRIN 3: Vend udviklingen!

4. *Markér jer i lokalområdet!*

Når du/I ved lidt om, hvad I vil gøre, kan I melde ud til forældre og politikere via den lokale presse. Arbejdet med medierne kræver balancekunst fordi negativ kritik af skolerne kan være med til at skabe negative forestillinger hos de forældre, I senere vil forsøge at hverve til jeres forældrenetværk. Omvendt kan et alt for romantiseret billede af folkeskolerne møntet på forældrene give politikerne en fejlagtig opfattelse af, hvordan det står til på skolerne.

Afhold aktionsdage hvor I uddeler balloner eller flag til børnene, mens I får en snak med deres forældre. Brug de gode billeder af børn, balloner og flag til at tiltrække jer mediernes opmærksomhed.

5. *Skab debat og gå i dialog!*

Brug også jeres politiske netværk til at skabe fokus på jeres sag. Invitér politikerne på café, mød op til de debatter, de deltager i. Invitér forældre og politikere til debatmøder og foreslå samarbejde om at løse problemerne i jeres lokalområde. Stil konstruktive forslag, som understøtter jeres målsætning. De debatter, I søsætter, kan være medvirkende til at forandre den politiske dagsorden.

6. *Vær opsøgende!*

Udnyt den tilfældige snak på legepladsen søndag eftermiddag til at forhøre dig om skolevalg og de nyeste rygter om den lokale skole. Stil nysgerrige spørgsmål om, hvor rygterne kommer fra, og om det mon er rigtigt, hvad der bliver sagt. Foreslå at pågældende mor eller far

besøger skolen sammen med dig og får en snak med skolelederen. Diskutér fordele og ulemper ved at bruge den lokale folkeskole frem for en privat skole, som måske ligger langt væk fra hjemmet. Fortæl om dit engagement i forhold til den omvendte integration og inviter eventuelt den, du snakker med til et møde. Samtalen skal sætte tanker i gang hos personen ikke overbevise med det samme. Allerhelst skal vedkommende fortsætte snakken med bekendte og venner andre steder.

7. Organiser forældrenetværk!

Skriv navne og mail-adresser ned, når du møder nogen, der er interesseret i at bruge folkeskolen. Organiser listerne og arranger møder for forældrene. På den måde kan du vende det problematiske skolevalg, som hver enkelt familie står overfor til en tryk situation, som skaber fællesskab med andre familier og medfører nye forståelser af det lokale liv, der hvor man bor.

Bilag

Liste over Aktiviteter i efteråret 2005

- Netværksmøder HKS: 7
- Netværksmøder RMG: 2
- Netværksmøder BLG: 3
- Deltagelse i forældremøder i børnehaver: 15 (11 indre Nørrebro + 4 omkring RMG)
- Møder med individuelle 'nøgleforældre': 3
- Møder om skolestrukturen på Ydre Nørrebro (SYN): 2
- Lån en fordom: 1
- Aktionsdag: 1
- Valgdebattmøde op til kommunalvalget: 1
- Møder i forældreforeningen Brug Folkeskolen på Nørrebro: 4
- Møder med forvaltningen om Københavner modellen og fælles deltagelse i konference: 4
- Følgegruppemøder: 1
- Møde for integrationsmedarbejdere i skoleforvaltningen i Århus Kommune: 1
- Deltagelsen i Skoleinitiativet skolekonference + formøder: 3
- Møder med skoleledere og bestyrelser omkring indsats og muligheder, HKS, BLG, RMG: 4
- Trykte nyhedsbreve: 1
- Elektroniske Nyhedsbreve: 5
- "Paper" / artikel til international konference: 1

NOTE:

HKS = Hellig kors Skole,

BLG = Blågårdskolen,

RMG = Rådmandsgades Skole,

SYN = Skolestruktur Ydre Nørrebro